

Colleges van Burgemeester en Wethouders
i.a.a.
Directeuren Sociale Dienst
Hoofden Sociale Zaken
Hoofden Financiën
Directeuren/hoofden I&A
Gemeenteraadsleden p/a Griffier
Hoofdkantoor en vestigingen CWI
Hoofdkantoor UWV
Hoofdkantoor IWI

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon Gemeenteloket
Telefoonnummer (070) 333 41 30
E-mail gemeenteloket@minszw.nl

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859
Datum 18 september 2006

Onderwerp Verzamelbrief september 2006

Door middel van de Verzamelbrief informeer ik u over relevante ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen. Deze maand bevat de brief informatie over de volgende onderwerpen:

1. Goed voorbeeld doet goed volgen ... Doelgroepbereik bij de langdurigheidstoelag
2. Uitnodiging Gemeentedagen 2006
3. Indicatie WWB-budget voor 2007
4. Vermindering verantwoording over specifieke uitkeringen: invoering single information en single audit
5. Meer tijd en extra budget voor de invoering van de modernisering Wsw
6. Tijdelijke subsidieregeling schuldhulpverlening 2006
7. Wijziging Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid
8. Bijstandsverlening aan personen die rechtens gedwongen zijn opgenomen in psychiatrische ziekenhuizen
9. Wijziging artikel 11 WWB (kring van rechthebbenden)
10. Huisvesting van tijdelijke werknemers
11. CWI brengt nieuwe regionale arbeidsmarktprognoses uit
12. Rechtmatig in Nederland verblijvende kinderen zonder verblijfsvergunning
13. Laat vluchtelingen studeren met behoud van uitkering
14. Nieuwsbrief onderhoudstraject verdeelmodellen WWB

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

1. Goed voorbeeld doet goed volgen ... Doelgroepbereik bij de langdurigheidstoelage (zie bijlage)

Onder dit motto worden in de Verzamelbrief good practices beschreven die zich lenen voor navolging door andere gemeenten. Dit keer is het thema “vergroten van het doelgroepbereik”. Veel wetten en lokale regelingen zijn met een bepaald doel geschreven voor een specifieke doelgroep en dan is het dus ook belangrijk dat die doelgroep gebruik maakt van de regeling.

De langdurigheidstoelage is bedoeld als inkomensondersteuning voor mensen die vijf jaar of langer onafgebroken leven van een inkomen op bijstandsniveau en in die periode geen inkomsten uit of in verband met arbeid hebben gehad, maar wel steeds voldoende moeite hebben gedaan om werk te vinden. Ik vind dat iedereen die recht heeft op de langdurigheidstoelage die ook moet ontvangen.

In bijlage 1 leest u meer over goede voorbeelden uit Den Haag, Eindhoven en Dordrecht van doelgroepbereik bij de langdurigheidstoelage.

2. Uitnodiging Gemeentedagen 2006

Binnenkort worden de jaarlijkse Gemeentedagen gehouden:

- Donderdag 28 september - Nieuwe Buitensociëteit, Zwolle
- Woensdag 11 oktober - Dorint, Eindhoven
- Woensdag 18 oktober - De Doelen, Rotterdam

De Gemeentedagen vormen een platform bij uitstek om ervaringen uit te wisselen, in debat te gaan en inspiratie op te doen. Centraal in het programma van dit jaar staat 'Slim schakelen naar betaald werk: kansen pakken, kansen creëren'.

Mede namens VNG en Divosa nodig ik u van harte uit om deel te nemen.

Bestuurders, managers en beleidsmedewerkers van gemeenten, CWI en UWV: schakel mee tijdens de Gemeentedagen 2006!

Voor meer informatie en aanmelden kunt u terecht op het Gemeenteloket:

<http://gemeenteloket.szw.nl>

3. Indicatie WWB-budget voor 2007

Eerder heeft SZW laten weten dat naar verwachting in juli een indicatie van het budget 2007 voor uw gemeente via het gemeenteloket bekend zal worden gemaakt.

Inmiddels is besloten geen indicatieve budgetten voor individuele gemeenten bekend te maken. Dit aan de ene kant omdat recentere CBS-gegevens beschikbaar zijn gekomen voor de berekening van deze budgetten, waardoor de berekening van de indicatieve budgetten niet

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

meer actueel is. Aan de andere kant omdat bepaalde uitkomsten nog nadere beoordeling vergen. De voorlopige budgetten 2007 zullen eind september bekend worden gemaakt.

Wel kan SZW een indicatie geven van de standen van het macrobudget in 2006 en 2007 zoals die nu geraamd worden. Hierin zijn de cijfers over de werkloze beroepsbevolking van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau verwerkt.

In mei is een raming van deze budgetten op het gemeenteloket gepubliceerd.

Huidige raming macrobudget 2006: 4.190 (raming mei was 4.220)

Huidige raming macrobudget 2007: 4.012 (raming mei was 3.962)

Op dit moment worden er geen wijzigingen meer voorzien voor de stand 2006. De stand 2007 zal naar verwachting worden gehanteerd bij de verdeling van de voorlopige budgetten.

4. Vermindering verantwoording over specifieke uitkeringen: invoering single information en single audit (*zie bijlage*)

Met ingang van het verantwoordingsjaar 2006 wordt het principe van single information en single audit ingevoerd voor de gemeentelijke verantwoording over de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK. Dit betekent dat gemeenten zich over deze regelingen niet langer aan SZW verantwoorden via het bekende Verslag over de uitvoering, maar via een nieuwe bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening. Overigens wordt de informatie-uitvraag vanuit SZW niet alleen gemakkelijker, maar ook minder.

Meer hierover kunt u lezen in bijlage 4.

5. Meer tijd en extra budget voor de invoering van de modernisering Wsw

Conform mijn brief van 21 augustus jl. aan gemeenten en werkvoorzieningschappen informeer ik u over de stand van zaken ten aanzien van de voorgenomen modernisering van de Wsw. Het kabinet heeft besloten om het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer ter behandeling te laten aanbieden, maar de door het kabinet beoogde inwerkingstredingsdatum te verschuiven van 1 januari 2007 naar 1 januari 2008.

Voor u als gemeenten en werkvoorzieningschappen betekent dit, dat er in 2007 dus niets verandert aan de Wsw. De huidige Wsw, inclusief de daarbij behorende financieringssysteem blijft in 2007 gehandhaafd. Zoals elk jaar ontvangt u vóór 1 oktober a.s. de voorlopige Wsw-subsidietoekenning voor het komende jaar.

Graag wil ik benadrukken dat het jaar 2007 bij uitstek kan worden gebruikt als overgangsjaar, waarin u alle voorbereidingen kunt treffen voor de invoering van de modernisering per 1 januari 2008. Het implementatievoorbereidingstraject dat dit jaar in gang is gezet samen met VNG, Cedris en de cliëntenorganisaties, zal dan ook blijven doorlopen.

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Om u extra te ondersteunen bij de voorbereidingen op de modernisering, heb ik aan de Tweede Kamer voorgesteld om in 2007 €8 miljoen extra beschikbaar te stellen voor gemeenten om zich voor te bereiden op implementatie. U wordt nog geïnformeerd over de wijze waarop dit geld aan gemeenten wordt toegekend. Ook heb ik het voorstel gedaan om de extra €8 miljoen, die structureel beschikbaar is, vanaf 2008 in te zetten voor het introduceren van een bonussystematiek begeleid werken.

Tevens stel ik vanaf 2006 €2,5 miljoen structureel beschikbaar bovenop het macro-budget. Hiervan is €35 miljoen ter compensatie van afbouw van de spak en €17,5 miljoen in het kader van de loonbijstelling in de Wsw-sector.

Het wetsvoorstel en de brief aan de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel zijn te vinden op het gemeenteloket en de website van de bij de implementatievoorbereiding betrokken partijen www.aanhetwerketdewsw.nl. Ik raad u aan om deze website ook de komende periode in de gaten te blijven houden. U kunt op deze website onder meer de voortgang van het wetstraject blijven volgen, evenals informatie over activiteiten die in het kader van de implementatieondersteuning door partijen worden georganiseerd en u vindt veelgestelde vragen en antwoorden over de gemoderniseerde Wsw. Ook via de reguliere communicatiekanalen van het Ministerie van SZW, zoals het gemeenteloket en de verzamelbrieven, wordt u op de hoogte gehouden van de voortgang van het moderniseringstraject.

6. Tijdelijke subsidieregeling schuldhelpverlening 2006

In de Staatscourant nr. 137 is de [Tijdelijke subsidieregeling schuldhelpverlening 2006](#) verschenen. De regeling is onderdeel van de uitvoering van het amendement Noorman-Den Uyl waarmee extra geld wordt vrijgemaakt voor schuldhelpverlening. Het voor deze regeling beschikbare budget bedraagt €1.500.000. Alle gemeenten hebben inmiddels een aanvraagformulier toegestuurd gekregen.

- De aanvraag gaat als volgt: u hoeft alleen het aanvraagformulier te voorzien van een handtekening van het college van B&W en in te sturen voor 1 oktober 2006. Uiterlijk 1 december 2006 ontvangt u een besluit op de aanvraag.
- Voor de verantwoording geldt het volgende: dit gebeurt via de bijlage bij de gemeenterekening 2007. U neemt daarin een kostenopgave op over het gehele tijdvak 1 januari 2006 tot en met 31 mei 2007 voor de in aanmerking gebrachte kosten.
- U kunt met de subsidie bijvoorbeeld extra personeel inhuren of trajecten inkopen. De (loon)kosten hiervoor, indien besteed aan de gedefinieerde diensten in de regeling, kunnen voor subsidie in aanmerking worden gebracht. Uitgangspunt bij de regeling is - en dat kan onderwerp zijn van evaluatie - dat de extra ter beschikking gestelde middelen leiden tot een intensivering van de aanpak van schuldenproblematiek.

- Voor een overzicht van de maximumbedragen schuldhelpverlening per gemeente in 2006 kunt u terecht op het gemeenteloket.

7. Wijziging Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid (zie bijlage)

Hierbij informeer ik u over een wijziging van het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid. Dit besluit regelt de openstelling van het recht op een sociale zekerheidsuitkering voor personen die deelnemen aan een penitentiair programma en personen die ter beschikking zijn gesteld en proefverlof genieten. De wijziging houdt in dat een tweetal (deels) nieuwe categorieën aan het besluit wordt toegevoegd, te weten:

- deelnemers aan het programma in de extramurale fase van de maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders als bedoeld in artikel 38m, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (ISD);
- personen die in het kader van artikel 43, derde lid, van de Penitentiaire Beginselenwet (Pb) buiten de penitentiaire inrichting worden geplaatst.

Door de wijziging van het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid wordt voor deze groepen een uitzondering gemaakt op onder andere de uitsluitingsgrond van artikel 13, eerste lid, onderdeel a van de WWB¹: "Geen recht op bijstand heeft degene aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen". Deze groepen kunnen door de wijziging in het vervolg ook een beroep doen op een bijstandsuitkering, dan wel op heropening van een eventueel voorheen bestaand recht op een sociale verzekeringsuitkering.

De voornoemde wijziging van het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid is d.d. 5 september 2006 gepubliceerd in Staatsblad 2006, nr. 394 en treedt in werking per 6 september 2006.

In bijlage 7 vindt u meer informatie over de ISD en over artikel 43, derde lid, van de Penitentiaire Beginselenwet.

8. Bijstandsverlening aan personen die rechtens gedwongen zijn opgenomen in psychiatrische ziekenhuizen

Degene aan wie rechtens zijn vrijheid is ontnomen, heeft op grond van artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet werk en bijstand geen recht op bijstand. Het begrip 'rechtens zijn vrijheid ontnomen' omvat zowel gevangenisstraf als andere vormen van vrijheidsontneming, zoals dwangopname in een psychiatrisch ziekenhuis op grond van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ) of op grond van artikel 37 Wetboek van Strafrecht (WvS)

¹ Eenzelfde uitzondering op de uitsluitingsgrond wordt ook gemaakt voor de IOAW, IOAZ, WW, Wwik, ZW, WAO, WIA, WAZ, Wajong, en de ANW.

dan wel in een TBS-kliniek op grond van artikel 37b Sr na ontslag van alle rechtsvervolging. Als gevolg van het wegvallen van de uitkering kan de persoon die rechtens gedwongen is opgenomen niet langer zijn ziektekostenpremie en andere (vaste) lasten voldoen. Om deze maatschappelijk ongewenste situatie op te lossen zal ik de bijzondere bijstand open stellen voor personen die gedwongen worden opgenomen in psychiatrische ziekenhuizen op grond van de BOPZ en op grond van artikel 37, eerste lid, WvS, dan wel in een TBS-kliniek op grond van artikel 37b Sr na ontslag van alle rechtsvervolging. Hiermee kan worden voorzien in ondermeer de kosten van de premie voor een ziektekostenverzekering, de doorbetaling van vaste lasten die verbonden zijn aan de woning en eventuele persoonlijke uitgaven. De beoordeling van de uiteenlopende situaties van de doelgroep met de daaruit voortvloeiende verschillen in noodzakelijke bestaanskosten is afhankelijk van een combinatie van factoren, die van geval tot geval moet worden gewogen. De bijzondere bijstand vormt vanuit het maatwerkprincipe het aangewezen kader voor deze vorm van bijstandsverlening. Het is een uitdrukkelijke gemeentelijke verantwoordelijkheid uitvoering te geven aan dit maatwerkprincipe en de bijstand adequaat af te stemmen op de individuele situatie waar het betreft de ziektekostenpremie, huisvestingskosten en persoonlijke uitgaven.

De hierboven beschreven structurele oplossing vergt een wijziging van de Wet werk en bijstand. Ik zal het betreffende wetsvoorstel zo spoedig mogelijk aan het parlement aanbieden. Vooruitlopend op deze wetswijziging verzoek ik u als tijdelijke oplossing vanaf 29 augustus 2006 te anticiperen op deze wetswijziging. Dit betekent dat u vooruitlopend op de wetswijziging vanaf die datum reeds bijzondere bijstand aan de doelgroep kunt gaan verstrekken. De Inspectie Werk en Inkomen zal eveneens van dit voornemen op de hoogte worden gesteld. Er zal ten behoeve van deze oplossing structureel €3 miljoen worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

9. Wijziging artikel 11 WWB (kring van rechthebbenden) (zie bijlage)

Vanaf medio september 2006 (na publicatie Inwerkingtredingsbesluit in Staatsblad) is de wijziging van artikel 11 WWB van kracht (Staatsblad 2006, nr. 373). Deze wijziging betreft het uitsluiten van het recht op bijstand van EU-onderdanen gedurende de eerste drie maanden van hun verblijf in Nederland (de z.g. vrije termijn). Tevens is het begrip “woonachtige” in artikel 11 WWB opgenomen waardoor verduidelijkt wordt, dat slechts personen die in Nederland woonachtig zijn (te onderscheiden van personen die zich slechts voor een tijdelijk doel in Nederland ophouden) bijstandgerechtigd zijn. In bijlage 9 wordt deze wijziging nader toegelicht.

10. Huisvesting van tijdelijke werknemers

De laatste jaren is in Nederland sprake van een groeiende instroom van buitenlandse werknemers, die voor een aanzienlijk deel afkomstig zijn uit Polen. Zij werken vooral in de seizoenarbeid in de land- en tuinbouw, maar ook in sectoren als de bouw en de binnenvaart. Uit onderzoek² blijkt dat ongeveer de helft van gemeenten waar seizoenarbeiders zijn gehuisvest, problemen ervaren met deze huisvesting. Daarbij gaat het om een tekort aan passende woonruimte of om gebrekkige, ondeugdelijke en/of onveilige huisvesting. Door hun relatief korte verblijf en beperkte budget doen buitenlandse werknemers met een kort contract vooral een beroep op tijdelijke huisvesting. Ruim de helft van de gemeenten gaven in het onderzoek aan te beschikken over een beleid om huisvestingsproblemen tegen te gaan; andere gemeenten zijn nog in de fase van beleidsontwikkeling. Uit het onderzoek blijkt dat gemeenten behoefte hebben aan ondersteuning daarbij.

Op verzoek van SZW en het ministerie van VROM is een handreiking opgesteld. De handreiking 'Tijdelijke werknemers onder dak' is op 5 september door het ministerie van VROM naar alle gemeenten gestuurd. De handreiking is ook te vinden op het Gemeenteloket: http://docs.minszw.nl/pdf//102/2006/102_2006_1_15048.pdf

In het kader van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) moeten werkgevers die een tewerkstellingsvergunning (twv) aanvragen, zorgen voor huisvesting van hun buitenlandse werknemers. Bij de beoordeling van de twv-aanvraag toetst CWI of werkgevers dit hebben geregeld. Gemeenten kunnen een regierol nemen als blijkt dat vanuit werkgevers te weinig initiatieven worden ontplooid om in voldoende goede huisvesting te voorzien. Daarnaast hebben gemeenten op grond van de Huisvestingswet en de Woningwet een handhavende taak.

Het kabinet streeft ernaar dat werknemers uit de MOE-landen met ingang van 1 januari 2007 vrij toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt. Zodra dit het geval is vervalt voor deze doelgroep de noodzaak van een tewerkstellingsvergunning en daardoor de verplichte verklaring van werkgevers dat passende huisvesting beschikbaar is. In het kader van goed werkgeverschap verzorgen veel werkgevers dan nog wel een adequate huisvesting voor buitenlandse werknemers. De handhaving op het terrein van de huisvesting van deze doelgroep ligt bij gemeenten. Bij gemeentelijk beleid ten aanzien van de huisvesting kan aan de volgende punten worden gedacht: hoe kan de gemeente het aanbod aan woonruimte beïnvloeden, hoe kan onwenselijk gebruik van woonruimte worden bestreden? De handreiking biedt daar praktische handvatten voor.

² De huisvestingsproblematiek bij tijdelijke werknemers uit het buitenland, Regioplan, december 2005.

11. CWI brengt nieuwe regionale arbeidsmarktprognoses uit

Het CWI heeft in juni haar nieuwe “arbeidsmarktprognose 2006- 2011” gepresenteerd. Het CWI verwacht dat in 2007 het aantal banen met 162.000 zal toenemen en in de jaren daarna met gemiddeld 130.000. De grootste banengroei zal zijn in de zakelijke dienstverlening (ICT, uitzendbureaus, adviesbureaus, etc.), in de sector zorg en welzijn en in de detailhandel. In de industrie zal sprake zijn van een lichte stijging van het aantal banen (na een jarenlange daling).

De beroepsbevolking zal het komend jaar met zo'n 100.000 toenemen en daarna met gemiddeld 74.000 per jaar, bijna uitsluitend door de stijgende arbeidsparticipatie van vrouwen en ouderen. De vergrijzing zal pas in 2011 echt van invloed worden op de omvang van de beroepsbevolking.

Het aantal niet-werkende werkzoekenden zal dit jaar met 40.000 en in 2007 met nog eens 88.000 afnemen. De arbeidskansen voor laagopgeleiden en ouderen blijven ongunstig. Om de werkloosheid onder deze groepen terug te dringen blijven extra maatregelen noodzakelijk, zoals bemiddelen op basis van competenties en scholing.

Het rapport maakt – naast de prognoses van landelijke en sectorale ontwikkelingen – ook voorspellingen voor de regio's. Zo springt Flevoland eruit met een forse banengroei, terwijl in Zuid-Limburg er een zeer gematigde ontwikkeling is van het aantal banen. Naast banen is ook de ontwikkeling van de beroepsbevolking en de niet-werkende werkzoekenden per regio bekeken. Bij de regionale prognoses is de indeling volgens de 24 Regionale Platforms Arbeidsmarkt gehanteerd.

Het volledige rapport is te downloaden op:

http://www.cwinet.nl/nl/cwi_actueel/060615Forsebanengroeikomendejaren.asp

12. Rechtmatig in Nederland verblijvende kinderen zonder verblijfsvergunning

In de verzamelbrief van februari 2006 ben ik ingegaan op de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 24 januari 2006 in een geschil over bijstandsverlening ten behoeve van kinderen van ouders die zelf -als gevolg van de koppelingswet- geen recht op bijstand hebben. De CRvB oordeelde in zijn uitspraak dat deze groep in aanmerking moet kunnen komen voor bijstand van overheidswege. Omdat er voor deze kinderen geen voorliggende voorziening bestaat, waarop door hen een beroep kan worden gedaan, zijn ze op dit moment op het vangnet van de bijstand aangewezen. Ik heb in de verzamelbrief van februari aangegeven met de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie te bezien of er andere voorzieningen zijn die voor deze groep kinderen ontsloten dan wel gecreëerd kunnen worden. Ik informeer u hierbij over de uitkomsten van dit overleg.

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Met ingang van 1 januari 2007 zal een regeling worden opgesteld ten behoeve van kinderen die rechtmatig verblijf hebben in Nederland, maar (nog) geen verblijfsvergunning. Zij hebben over het algemeen rechtmatig verblijf omdat zij een aanvraag hebben ingediend om verlening van een verblijfsvergunning en zij de beslissing hierop in Nederland mogen afwachten. Gelet hierop zal aangesloten worden bij de Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb). Dit komt er op neer dat kinderen (of ouders ten behoeve van die kinderen) zich tot het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) kunnen wenden voor het verkrijgen van een uitkering gedurende de periode waarin het verblijf in Nederland rechtmatig is. Vanuit de Rvb zal een bedrag per kind kunnen worden verstrekt, dat gelijk is aan de WWB norm voor een alleenstaande van 18, 19 of 20 jaar. Indien een kind of diens ouder zich bij de gemeente meldt voor verkrijging van een uitkering (ingevolge de WWB) kan hiervoor vanaf 1 januari 2007 doorverwezen worden naar het COA. In een volgende verzamelbrief zult u over deze oplossing nader worden geïnformeerd.

Tot het moment dat deze voorliggende voorziening van kracht wordt, zijn de gemeenten gelet op de uitspraak van de CRvB, gehouden om in vergelijkbare individuele gevallen waarin zeer dringende redenen aanwezig zijn, bijstand te verlenen.

13. Laat vluchtelingen studeren met behoud van uitkering

Veel hoger opgeleide vluchtelingen zijn in hun beginperiode in Nederland op de bijstand aangewezen. Ze hebben zoals alle uitkeringsgerechtigden de plicht om algemeen geaccepteerd werk te aanvaarden, ook als dat beneden hun niveau ligt, in de schoonmaak bijvoorbeeld. Maar de Wet werk en bijstand geeft gemeenten ook de vrijheid om vluchtelingen met potentie een opleiding (schakelonderwijs of een verkorte hbo-, wo-opleiding) te laten volgen met behoud van hun uitkering – voor zover er geen andere voorziening zoals studiefinanciering bestaat - zodat zij de kans krijgen door te groeien naar een duurzame baan die bij hun capaciteiten past.

In de praktijk zie je nu dat sommige gemeenten studeren met behoud van uitkering stimuleren, andere niet of nauwelijks. Het is moeilijk uit te leggen waarom een gevluchte arts in Amsterdam wel mag studeren, maar in een naburige gemeente die kans per definitie niet krijgt. Voorzitter van de VNG-commissie Werk en Inkomen dhr. Spigt en ik roepen u daarom op om - binnen de randvoorwaarde dat werk boven opleiding gaat - kritisch te bezien in welke gevallen het volgen van een studie duurzame uitstroom uit de uitkering kan bevorderen.

Uit het onderzoek 'De arbeidsmarktpositie van hoger opgeleide vluchtelingen' van Regioplan blijkt dat het totale aantal hoger opgeleide vluchtelingen in Nederland op 30.000 personen wordt geschat. Ongeveer een derde (29 procent) van deze groep is werkloos. Twee derde werkt in Nederland onder het niveau waarvoor ze in het land van herkomst zijn opgeleid. In de studie

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

wordt geconstateerd dat het voor vluchtelingen essentieel is om in Nederland een (aanvullende) opleiding te volgen om aan een baan te komen. Vrijwel alle vluchtelingen die werk hebben gevonden in de medische, technische of onderwijssector, hebben een (aanvullende) opleiding in Nederland gevolgd.

Voor meer informatie over de ervaringen van gemeenten met de begeleiding van hoger opgeleide vluchtelingen kunt u contact opnemen met het UAF, 030 252 08 35, www.uaf.nl. Het onderzoek 'De arbeidsmarktpositie van hoger opgeleide vluchtelingen' kunt u vinden op de website van het onderzoeksbureau: <http://www.regioplan.nl>.

14. Nieuwsbrief onderhoudstraject verdeelmodellen WWB (zie bijlage)

In bijlage 14 vindt u de Nieuwsbrief onderhoudstraject verdeelmodellen WWB van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het is de vierde nieuwsbrief, en tevens de eerste nieuwsbrief over het onderhoudstraject voor de verdeelmodellen voor 2008.

~~~~~

Wilt u de Verzamelbrief in het vervolg digitaal ontvangen, dan kan dat. Stuur een e-mail met uw **naam, gemeente, functie** en **e-mail** adres naar Verzamelbrief@minszw.nl. Voor vragen met betrekking tot de Verzamelbrief kunt u een e-mail sturen naar gemeenteloket@minszw.nl.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(H.A.L. van Hoof)

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Bijlagen bij Verzamelbrief september 2006

Bijlage 1

Goed voorbeeld doet goed volgen ... Doelgroepbereik bij de langdurigheidstoelage

Den Haag

Beleidsmedewerker Paul van Achterberg vertelt dat Den Haag de laatste jaren nadrukkelijk streeft naar het vergroten van het doelgroepbereik voor de bijzondere bijstand, de langdurigheidstoelage en het lokaal minimabeleid. "Meedoen is het motto van het collegeprogramma en dat geldt voor alle inwoners van Den Haag, ook voor diegenen die langere tijd moeten rondkomen van een laag inkomen." Den Haag telt ruim 39.000 huishoudens met een inkomen op minimumniveau, 61% daarvan is van allochtone afkomst. Den Haag zet in op:

- voorlichting over de langdurigheidstoelage en andere inkomensondersteunende regelingen in de uitgave *Rondkomen in Den Haag*, bedoeld voor de burger en voor de intermediaire kaders;
- het standaard meenemen van de check op het recht op bijzondere bijstand, minimabeleid en de langdurigheidstoelage bij het algemene klantencontact of het periodiek heronderzoek;
- het identificeren van de groep potentiële rechthebbenden door selecties toe te passen op het wwv-bestand en het bestand van deelnemers aan het minimabeleid, de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering en de WVG, waarna de potentiële rechthebbenden worden aangeschreven met een vooringevuld aanvraagformulier;
- het vereenvoudigen van de aanvraagprocedure, waarbij het uitgangspunt is dat "niet naar de bekende weg wordt gevraagd". Voor mensen met een WWB-uitkering bestaat het formulier op dit moment uit 1 A4-tje met vragen, voor aanvragers met een WAO-, WAZ- of Wajonguitkering is het formulier iets langer (5 pagina's).

"We besteden nog geen specifieke aandacht aan het bereiken van de allochtone doelgroep, maar zien wel een stijgende lijn in het doelgroepbereik. We zijn, in overleg met Amsterdam, Rotterdam en Utrecht, bezig met nieuwe beleidsregels voor de langdurigheidstoelage, waarbij we criteria ontwikkelen voor de toets op het arbeidsmarktperspectief bij geringe inkomsten en/of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Daarbij houden we uiteraard rekening met de recente jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep. Dit najaar is een speciale actie gepland om het doelgroepbereik te vergroten onder arbeidsongeschikten en de doelgroep die in de afgelopen jaren een beperkt inkomen had en daardoor eerder is afgewezen. Den Haag is blij met de verruiming van de regels rond de langdurigheidstoelage, alhoewel ons alternatief verder ging".

Eindhoven

Eindhoven kiest voor een actieve benadering van de rechthebbenden. Via een selectie uit het WWB-bestand wordt de potentiële doelgroep bepaald en steekproefsgewijs gecontroleerd. De rechthebbenden krijgen een brief met een verkort aanvraagformulier. De jaarlijkse actie gaat gepaard met publiciteit in de lokale media. Volgens de voorlopige cijfers had Eindhoven per 1 juli 2.510 aanvragen ontvangen, 2202 uit het WWB-bestand en 308 overigen (12,2%).

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Daarvan zijn er in de eerste helft van 2006 1810 toegekend, waarvan 117 (6,5%) aan huishoudens zonder een WWB-uitkering. “Naast de jaarlijkse actie gaat Eindhoven nu ook maandelijks de mensen aanschrijven die een uitkeringsduur van 5 jaar bereiken en dus voor het eerst in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage”, aldus Els Stokkermans, unitleider van het Inkomensondersteuningsloket. “We vinden het belangrijk de doelgroep zo goed én zo snel mogelijk te bereiken. Maar we laten de verantwoordelijkheid bij de klant en sturen hem geen herinnering als hij het aanvraagformulier niet terugstuurt”.

Dordrecht

Ook Dordrecht selecteert de potentiële doelgroep via bestandskoppeling. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de WWB-bestanden, maar ook naar de klantenbestanden van de bijzondere bijstand, gemeentelijke belastingen (kwijschelding) en de WVG. Daarnaast steekt de gemeente Dordrecht veel aandacht in het bereiken van potentiële klanten via intermediaire organisaties.

“ De mensen, die op basis van deze selectie aan de voorwaarden voor de langdurigheidstoelage lijken te voldoen, krijgen een brief en een (zover mogelijk) door ons ingevuld aanvraagformulier toegestuurd. De klant hoeft alleen maar de gegevens te controleren, het formulier te ondertekenen en terug te sturen naar de Sociale Dienst. Ook mensen die eerder een langdurigheidstoelage hebben ontvangen, krijgen automatisch een vervolgaanvraag toegestuurd.”

Beleidsmedewerker Ted Willemsen vervolgt: “Ook Dordrecht streeft naar *benadering op maat* en vereenvoudiging van aanvraagprocedures. We willen het de mensen zo gemakkelijk mogelijk maken. Verder wordt in huis-aan-huisbladen, de klantenkrant en in contacten met intermediaire hulpverleners aandacht besteed aan de langdurigheidstoelage.”

Een goede raad vanuit de voorbeeldsteden:

Maak gebruik van de ervaringen van andere gemeenten en houd rekening met onderstaande aandachtspunten:

AANDACHTSPUNTEN	
• zorg – naast de jaarlijkse check - voor een goede inbedding van de langdurigheidstoelage in de reguliere werkprocessen, zodat bij elk klantcontact getoetst wordt of de klant recht heeft op de toeslag; • stel vooraf bestuurlijk of op managementniveau doelstellingen vast voor het doelgroepbereik; • evalueer op basis van de respons op de mailing het bereik onder WWB-ers en niet-klanten en • stel de uitvoeringspraktijk bij als bepaalde subgroepen onvoldoende bereikt lijken te worden; • houd de administratieve processen zo eenvoudig mogelijk en bied ondersteuning bij het invullen van het aanvraagformulier.	• richt voorlichtingsacties niet alleen op de eigen klanten, maar probeer via UWV en SVB of belangenorganisaties van arbeidsongeschikten ook de doelgroep binnen WAO en ANW te bereiken; • vergeet niet om, eventueel steekproefsgewijs, te checken waarom een deel van de via een mailing benaderde doelgroep <i>geen</i> aanvraag heeft ingediend; de reactie van de doelgroep kan je helpen de mailing te verbeteren; • kies niet voor een algemene brief maar voor een mailing op maat, dus een persoonlijke brief waarin duidelijk wordt dat betrokkene recht heeft op de langdurigheidstoelage en wat het voor hem/haar geldende bedrag is.

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Met opmaak:
opsommingstekens en
nummering

Meer informatie:

Op www.armoedebeleid kunt u de volgende achtergrondinformatie vinden:

- Greep op werk, inkomen en zorg, een wegwijzer voor gemeenteraadsleden en uitvoering (2005), een uitgave van VNG, StimulanSZ en SGBO
- *Rondkomen in Den Haag* en de aanvraagformulieren langdurigheidstoelage
- Beleidsregels langdurigheidstoelage Den Haag (tweede helft september)

Bijlage 4

Vermindering verantwoording over specifieke uitkeringen: invoering single information en single audit

Gemeenten hoeven voortaan minder informatie te verstrekken aan het Rijk over de besteding van specifieke uitkeringen. Ook wordt de controle van deze informatie sterk verminderd. Dit is het gevolg van een algemene maatregel van bestuur³ waarmee de ministerraad op voorstel van minister Remkes van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft ingestemd. Met de invoering van het principe van single information en single audit wordt een aanzienlijke vermindering van administratieve lasten voor gemeenten gerealiseerd. Single information betekent dat de informatie die het Rijk vraagt zo veel mogelijk aansluit bij de informatiebehoefte en verantwoordingsmomenten van de gemeenten zelf. Voor zover het Rijk andere informatie nodig heeft, wordt deze opgenomen in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening. Single audit betekent dat het Rijk in beginsel geen specifieke controle-eisen verbindt aan de besteding van specifieke uitkeringen en steunt op de controle van de gemeentelijke jaarrekening. De huidige controleprotocollen en goedkeuringstoleranties per specifieke uitkering komen te vervallen.

Nieuw is dat bij de gemeentelijke jaarrekening voortaan een bijlage wordt gevoegd met informatie over de specifieke uitkeringen. Deze bijlage - soms in combinatie met enige aanvullende controles - is nodig om recht te kunnen blijven doen aan de ministeriële verantwoordelijkheid voor de besteding van specifieke uitkeringen.

Wat betreft de SZW-regelingen geldt de invoering van single information en single audit met ingang van het verantwoordingsjaar 2006 voor de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK. De WSW en overige SZW-regelingen volgen één verantwoordingsjaar later, namelijk in 2007.

Geen verslag over de uitvoering 2006 voor de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK

De nieuwe vorm van informatieverstrekking en controle betekent een grote wijziging ten opzichte van de huidige situatie. Nu moeten gemeenten zich nog voor iedere SZW-uitkering verantwoorden via een apart Verslag over de uitvoering met bijbehorende accountantsverklaring en oordeel van de gemeenteraad. Deze specifieke verantwoording komt te vervallen. De voor SZW noodzakelijke verantwoordingsinformatie wordt opgenomen in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening. Een aparte accountantsverklaring per specifieke uitkering is verleden tijd. SZW steunt bij de vaststelling van de rijksvergoeding op de accountantsverklaring bij de gemeentelijke jaarrekening (en het rapport van bevindingen van de accountant). Aangezien de gemeenteraad de gemeentelijke jaarrekening vaststelt, behoeft er geen apart oordeel van de gemeenteraad over de uitvoering per wet te worden meegezonden.

---

³ Besluit van 4 juli 2006 houdende wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 en enkele andere besluiten in verband met invoering van single-information en single-audit (Stb. 328)

Geen specifieke normen per specifieke uitkering

Specifieke rechtmatigheidsnormen per specifieke uitkering, zoals de WWB-rechtmatigheidsnorm van 1% van het totaal van uitgaven en ontvangsten, komen te vervallen. Van belang is alleen nog de goedkeuringstolerantie bij de gemeentelijke jaarrekening. De accountant geeft een goedkeurende verklaring als het bedrag van de fouten niet meer is dan 1% van het totaal van de lasten van de jaarrekening en het bedrag van de onzekerheden niet meer is dan 3%. Dit betekent dat over het algemeen kan worden volstaan met minder controlewerkzaamheden dan in de huidige situatie. Wel geldt er een specifieke rapporteringstolerantie voor de accountant ten aanzien van de in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening opgenomen informatie. Deze rapporteringstolerantie van gemiddeld 10% van het totaal van lasten van de specifieke uitkering, geregeld in het gewijzigde artikel 5 van het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG), is echter aanzienlijk ruimer dan de huidige rapporteringstoleranties.

Samenwerking op grond van de Wgr

Voor het verantwoordingsjaar 2006 geldt ten aanzien van de verantwoording WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (dus niet voor de Wsw) een bijzondere regeling voor gemeenten die samenwerken in een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Iedere gemeente wordt geacht zich individueel te verantwoorden via de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening, ook als er sprake is van een samenwerkingsverband op grond van de Wgr en SZW de specifieke uitkering heeft toegekend aan het openbaar lichaam. In dat geval nemen de individuele gemeenten de gecertificeerde verantwoordingsinformatie van het *gehele* samenwerkingsverband over in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening. Een uitsplitsing naar individuele gemeenten is dus niet noodzakelijk. Deze specifieke regeling geldt tijdelijk, namelijk alleen voor het verantwoordingsjaar 2006. Zoals bekend is bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel ingediend, waarmee wordt beoogd dat met ingang van 1 januari 2007 geen specifieke SZW-uitkeringen meer worden toegekend aan samenwerkingsverbanden, maar uitsluitend aan individuele gemeenten. Dit betekent ook dat uitsluitend individuele gemeenten zich in de toekomst zullen kunnen verantwoorden aan SZW over de uitgaven en ontvangsten en over de rechtmatige besteding van deze uitkeringen.

Minder informatie-uitvraag

Hoewel de invoering van single information en single audit op zich al een aanzienlijke vermindering van administratieve lasten tot gevolg heeft, heeft het ministerie van SZW zich ingespannen om nog meer invulling te geven aan de WWB-doelstelling van derapportage. Gemeenten hoeven aan SZW - via de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening - geen verantwoordingsinformatie meer te verstrekken over de rechtmatige uitvoering van de bijzondere bijstand en over kwalitatieve tekortkomingen (zoals over de aanwezigheid van verplichte WWB-verordeningen). Ook zijn bij de IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK de zogenaamde mutatieverslagen komen te vervallen.

Uiteraard blijft de rechtmatige besteding van de bijzondere bijstand - als onderdeel van de totale gemeentelijke lasten - wel gewoon onderdeel van de reguliere controle van de gemeentelijke jaarrekening. Ook kan de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) - als daar aanleiding toe zou bestaan - onderzoek blijven doen naar de rechtmatige uitvoering van de gehele wet, inclusief de bijzondere bijstand.

Ten aanzien van de door SZW gevraagde verantwoordingsinformatie blijft ongewijzigd het kasstelsel van toepassing.⁴

Uiterste termijn van verantwoording

Gemeenten verantwoorden zich ook niet meer rechtstreeks aan SZW. De gemeentelijke jaarstukken, inclusief de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening, worden toegezonden aan de minister van BZK. Via het Centraal Bureau voor de Statistiek worden de relevante gegevens vervolgens verdeeld over de diverse vakdepartementen.

De nieuwe wijze van verantwoording betekent wel een vervroeging van de verantwoording aan het Rijk. De gemeentelijke jaarstukken moeten ieder jaar uiterlijk 15 juli aan het ministerie van BZK zijn aangeleverd. Het Verslag over de uitvoering WSW 2006 levert u nog wel gewoon aan bij het ministerie van SZW vóór 1 juli 2007.

Juridische vormgeving

Om gemeenten zoveel mogelijk te laten profiteren van de administratieve lastenvermindering wordt voor de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK het principe van single information en single audit reeds ingevoerd met ingang van het verantwoordingsjaar 2006. Het aanpassen van de afzonderlijke materiewetten aan het principe van single information en single audit is echter niet realiseerbaar vóór 1 januari 2007. Als tijdelijke oplossing is daarom gekozen voor een wijziging van de Regeling WWB, de Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en de Regeling financiering en administratieve uitvoeringsvoorschriften WWIK met ingang van 1 januari 2007. De publicatie hiervan in de Staatscourant kan worden verwacht in oktober 2006. In 2007 volgt dan een structurele invoering van single audit en single information door middel van wetswijzigingen.

SZW beziet nog de consequenties van de invoering van single audit en single information voor de aan te leveren (verantwoordings)informatie bij een eventuele aanvraag van een aanvullende uitkering bij een budgettekort op het WWB-inkomensdeel.

---

⁴ In de Verzamelbrief van december 2004 (d.d. 23 december 2004, kenmerk: Intercom/2004/85999) en de Verzamelbrief van december 2005 (d.d. 22 december 2005, kenmerk: Intercom/2005/102703) is gemeenten de mogelijkheid geboden om bij de verantwoording van het WWB-inkomensdeel – onder voorwaarden – af te wijken van het kasstelsel, indien strikte toepassing van het kasstelsel zou leiden tot een verantwoording over slechts 11 maandbetalingen. Gemeenten die voor 2004 en 2005 van deze mogelijkheid hebben gebruikgemaakt, wordt deze mogelijkheid ook geboden voor de verantwoording van het WWB-inkomensdeel 2006. Uitgangspunt is dat de gemeente zich altijd financieel verantwoordt over 12 maandbetalingen, niet meer en niet minder. Dit is niet alleen van belang voor de raming en vaststelling van het macrobudget, maar ook voor de vaststelling van de verdeelmaatstaven op individueel gemeentelijk niveau (historisch model) en voor de eventuele aanvraag van een aanvullende uitkering bij een budgettekort op het inkomensdeel.

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Voorlopig verslag over de uitvoering

Het voorlopig verslag over de uitvoering blijft bestaan. De informatie-uitvraag zoals opgenomen in het Voorlopig verslag 2005 zal niet of nauwelijks wijzigen voor het jaar 2006. De uiterste inzendtermijn van 28 februari na afloop van het uitvoeringsjaar blijft eveneens gehandhaafd. Het model Voorlopig verslag 2006 voor de WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en WWIK zal worden meegezonden bij de Verzamelbrief van oktober 2006.

Digitaal Verantwoordingsstelsel

Vanaf januari 2007 zal het mogelijk zijn het Voorlopig verslag 2006 in te dienen met toepassing van het Digitaal Verantwoordingsstelsel (DVS). Het digitaliseren van de informatiestromen tussen SZW en gemeenten draagt bij aan het terugdringen van de administratieve lasten, de snelheid van de verwerking en de betrouwbaarheid van de gegevens en vergroot daarmee de beschikbaarheid en de bruikbaarheid van deze informatie. Indien u van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, kunt u dit kenbaar maken door een email te sturen aan de heer R. Schuurmans (emailadres: RSchuurmans@MinSZW.nl).

Beleidsinformatie

De gegevensverstrekking via de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening heeft uitsluitend betrekking op verantwoordingsinformatie. Verder zullen gemeenten ook gewoon beleidsinformatie moeten blijven aanleveren via de statistieken of via onderzoeken. In dat opzicht verandert er niets.

Meer weten?

Op www.minbzk.nl/openbaar_bestuur/financien_provincies/specifieke/sisa kunt u terecht voor meer algemene informatie. Op deze website vindt u ook de "bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening", zodat u weet wat u wat betreft de informatie-uitvraag door SZW en door andere departementen voor het verantwoordingsjaar 2006 te wachten staat.

Bijlage 7

Wijziging Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid

ISD

De ISD is een nieuwe strafrechtelijke maatregel, waarmee het mogelijk wordt veelplegers voor de duur van maximaal twee jaar de vrijheid te ontnemen. Per 1 april 2001 is de Strafrechtelijke Opvang Verslaafden (SOV) in werking getreden. De SOV is opgegaan in de ISD.

Gedetineerden die in de extramurale fase van de SOV verblijven, komen reeds in aanmerking voor een uitkering.

Bij de nieuwe strafrechtelijke maatregel is er sprake van 'ISD capaciteitsplaatsen basis' (plaatsing in een regulier basisregiem) en van 'ISD capaciteitsplaatsen met een traject'.

Bij ISD capaciteitsplaatsen basis staat opsluiting in een penitentiaire inrichting centraal. Het doel ervan is primair gericht op het buiten de maatschappij houden van de veelpleger. Niettemin krijgt elke geplaatste gedetineerde in het basisregiem een vorm van begeleiding aangeboden, die bijdraagt aan een zinvolle dagbesteding met het oog op terugkeer in de maatschappij. De gehele tenuitvoerlegging van de maatregel vindt binnen de inrichting plaats. Voor deze categorie bestaat er dan ook geen recht op een uitkering op grond van de WWB⁵.

De ISD capaciteitsplaatsen met een traject starten evenals in het basisregiem met een verblijf binnen de inrichting. Gedurende deze periode bestaat er geen recht op een uitkering. Indien er duidelijke aanknopingspunten zijn voor gedragsverandering en de reële kans op recidivevermindering aanwezig is, is het mogelijk onder specifieke voorwaarden en intensief toezicht van de reclassering de gedetineerde over te plaatsen naar een voorziening buiten de inrichting. Het verblijf buiten de penitentiaire inrichting kan bijvoorbeeld in de vorm van begeleid wonen zijn, plaatsing in een verslavingskliniek of andere ambulante voorzieningen. Tijdens deze extramurale fase wordt een traject gevolgd met op het individu gerichte activiteiten: scholing, arbeidstoeleiding, beheer van financiën, zelfstandig wonen, sociale omgang. Indien een gedetineerde zich niet houdt aan de verplichtingen van de gedragsbeïnvloedende programma's wordt hij teruggeplaatst in het basisregiem. Het is deze categorie gedetineerden op wie de wijziging van het Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid van toepassing is en voor wie recht bestaat op een uitkering op grond van de WWB⁶.

Tijdens de extramurale fase kunnen deze gedetineerden voldoen aan de verplichtingen die verbonden zijn aan het verkrijgen en het behouden van een uitkering, zoals de arbeidsverplichting, de verplichting beschikbaar te zijn voor werk en de verplichting voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling te accepteren. Het is mogelijk en toegestaan te

---

⁵ Er bestaat eveneens geen recht op uitkering op grond van de in de voetnoot 1 genoemde sociale verzekeringswetten.

⁶ Voor deze categorie gedetineerden bestaat eveneens recht op een uitkering op grond van de in de voetnoot 1 genoemde sociale verzekeringswetten.

werken. Hiermee kunnen de gedetineerden in deze fase in dezelfde mate aan de verplichtingen voldoen als andere uitkeringsgerechtigden.

Artikel 43, derde lid, Penitentiaire Beginselenwet

Om de re-integratie van gedetineerden beter te laten verlopen, is tijdens hun detentie een geleidelijke overgang naar de samenleving wenselijk. Eén van de instrumenten voor meer maatwerk bij de re-integratie van gedetineerden is de plaatsing in het kader van artikel 43, derde lid, van de Pb. Artikel 43, derde lid, geeft directeurs van penitentiaire inrichtingen de bevoegdheid om gedetineerden, indien dat in het belang van hun sociale verzorging en/of hulpverlening noodzakelijk is, over te brengen naar de daartoe bestemde instelling. Deze plaatsing kan er bijvoorbeeld uit bestaan dat gedetineerden weer thuis gaan wonen met reclasseringstoezicht, een verplicht dagprogramma (bijvoorbeeld werken) krijgen voorgeschreven of in het kader van andere voorwaarden buiten de inrichting worden geplaatst. Er is dan sprake van extramurale tenuitvoerlegging. Momenteel wordt dit artikel vooral gebruikt bij overbrenging naar een verslavingskliniek.

De uitbreiding van het Besluit extramurale vrijheidsbeneming met plaatsingen ingevolge artikel 43, derde lid, is er vooral op gericht om gedetineerden in particuliere opvanghuizen onder te brengen. Het betreft hier onder meer de stichtingen Door, Exodus, Moria, Ontmoeting en het Leger des Heils. De stichtingen begeleiden deze (ex)gedetineerden in verschillende fasen naar zelfstandig wonen en werken.

Het voordeel van deze modaliteit ligt in het feit dat de plaatsing in extramurale re-integratieprojecten eerder kan plaats vinden dan nu in het kader van een penitentiair programma en daarom de voorbereiding op die terugkeer langer in een verplichtend kader kan plaatsvinden. Voorwaarde is wel dat sprake is van een 24-uurs begeleiding en toezicht. Terugplaatsing in detentie is de sanctie bij overtreden van de regels van het re-integratieprogramma.

De gedetineerden ten aanzien van wie toepassing is gegeven aan artikel 43, derde lid, Pb kunnen voldoen aan de verplichtingen die verbonden zijn aan verlening van een uitkering, zoals de arbeidsverplichting, de verplichting beschikbaar te zijn voor werk en de verplichting voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling te accepteren. Hiermee kunnen zij in deze fase in dezelfde mate aan de verplichtingen voldoen als andere uitkeringsgerechtigden. Het is tijdens een plaatsing in het kader van artikel 43, derde lid, Pb mogelijk en toegestaan te werken. Het macrobudget WWB zal vanaf 2008 structureel met €2,76 miljoen op jaarbasis worden verhoogd. Voor de jaren 2006 en 2007 geldt een ingroei van respectievelijk €1,8 en €2,28 miljoen.

De gemeente kan bij de aanvraag om bijstand verzoeken om een afschrift van de selectiebeslissing waarin staat per wanneer en op welke basis de gedetineerde is geplaatst in de extramurale fase ISD danwel buiten de inrichting is geplaatst in het kader van artikel 43, derde lid, Pb. De selectiefunctaris van de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Justitie maakt de selectiebeslissing op basis van het advies van de directeur van de penitentiaire inrichting. De selectiebeslissing is ondertekend door de gedetineerde en de selectiefunctionaris op briefpapier met het Justitielogo. Daarnaast zal de medewerker maatschappelijk dienstverlening van de penitentiaire inrichting de gedetineerde bij de voorbereiding van de aanvraag van een uitkering begeleiden.

Hieronder treft u de tekst aan van twee voorbeeldbeschikkingen zoals deze door de selectiefunctionaris worden afgegeven.

Voorbeeld 1 (ISD)

Hierbij bericht ik u positief te beslissen t.a.v. het inrichtingsvoorstel u te plaatsen in de extramurale fase ISD, bij ...

Voor plaatsing in de extramurale fase ISD gelden een aantal voorwaarden:

- U dient zich te gedragen overeenkomstig de aanwijzingen van de trajectcoördinator en degenen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het programma en verschaft aan dezen alle verlangde inlichtingen;
- U meldt tevoren aan de trajectcoördinator van een verandering van betrekking of (woon)adres;
- U maakt zich niet schuldig aan een strafbaar feit;
- U onthoudt zich van gebruik van een middel, vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst 1.

Gedurende deze extramurale fase blijft u ingeschreven in de PI ... De directeur is belast met de tenuitvoerlegging van de maatregel ISD.

Uw trajectcoördinator:
Ingang laatste fase ISD:
Selectiefunctionaris,

U heeft het recht een met redenen omkleed beroepschrift in te dienen tegen mijn beslissing. Het beroepschrift dient te worden ingediend uiterlijk op de zevende dag na de datum waarop u kennis heeft gekregen van bovenstaande beslissing. Het beroepschrift kan rechtstreeks dan wel door tussenkomst van de directeur van de inrichting worden ingediend bij de Centra Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, Postbus 30137, 2500 GC DEN HAAG.

Voorbeeld 2 (art. 43 Pb)

U heeft een verzoek ingediend om te worden overgeplaatst naar ....
Ik heb op uw verzoek positief beslist met toepassing van artikel 43 van de Penitentiaire Beginselenwet.
De genomen beslissing kan echter vervallen indien:

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

- de nog te regelen intakeprocedure niet tot een positief resultaat leidt;
  - er in de wachttijd voor opname sprake is van incidenten of feiten die leiden tot de conclusie dat een overplaatsing naar genoemde instelling toch niet verantwoord is.
- Over de verdere gang van zaken zult u worden geïnformeerd door het Bureau Selectie en Detentiebegeleiding.

U heeft het recht een met redenen omkleed beroepschrift in te dienen tegen mijn beslissing op uw verzoek. Het beroepschrift dient te worden ingediend uiterlijk op de zevende dag na de datum waarop u kennis heeft gekregen van bovenstaande beslissing. Het beroepschrift kan rechtstreeks dan wel door tussenkomst van de directeur van de inrichting worden ingediend bij de beroepscommissie van de sectie gevangeniswezen bij de Centrale Raad voor Strafrechtstoepassing, Postbus 30137, 2500 GC Den Haag.

De Selectiefunctionaris,

Bijlage 9 **Wijziging artikel 11 WWB (kring van rechthebbenden)**

Vanaf medio september 2006 (na publicatie Inwerkingtredingbesluit in Staatsblad) is een wijziging van artikel 11 WWB van kracht.

Artikel 11 WWB (rechthebbenden) luidt als volgt (de wijzigingen per 1 september 2006 zijn cursief aangegeven):

1. Iedere in Nederland *woonachtige* Nederlander die hier te lande in zodanige omstandigheden verkeert of dreigt te geraken dat hij niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van bestaan te voorzien, heeft recht op bijstand van overheidswege.
2. Met de Nederlander, bedoeld in het eerste lid, wordt gelijkgesteld de hier te lande *woonachtige* vreemdeling die rechtmatig in Nederland verblijf houdt in de zin van artikel 8, onderdelen a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000, *met uitzondering van de gevallen, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van Richtlijn 2004/38/EG.*
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen *andere* hier te lande *woonachtige* vreemdelingen *dan de in het tweede lid bedoelde* voor de toepassing van deze wet met een Nederlander gelijk worden gesteld:
  - a. ter uitvoering van een verdrag dan wel van een besluit van een volkenrechtelijke organisatie, of
  - b. indien zij, na rechtmatig verblijf te hebben gehouden in de zin van artikel 8, onderdelen a tot en met e en l, van de Vreemdelingenwet 2000, rechtmatig in Nederland verblijf hebben als bedoeld in artikel 8, onderdeel g of h, van die wet en zij aan de in die algemene maatregel van bestuur gestelde voorwaarden voldoen.
4. Het recht op bijstand komt de echtgenoten gezamenlijk toe, tenzij een van de echtgenoten geen recht op bijstand heeft.

Toelichting

De vrije termijn van drie maanden.

Per 1 mei 2006 is de EU-richtlijn betreffende vrij verkeer van personen (richtlijn 2004/38/EG⁷) in werking getreden. Deze EU-richtlijn is mede bepalend voor de mate waarin Unieburgers hier te lande aan de WWB bijstandsrechten kunnen ontlene. De totstandkoming van deze richtlijn heeft het kabinet aanleiding gegeven de regeling van bijstandsrechten, zoals neergelegd in artikel 11 WWB en de daarop gebaseerde bepalingen, nader te bezien.

---

⁷ Richtlijn nr. 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) 1612/68 en tot intrekking van Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG (PbEU L 158)

Volgens de richtlijn 2004/38/EG hebben burgers van de EU en hun familieleden gedurende de eerste drie maanden een verblijfsrecht in andere EU-lidstaten (de “vrije termijn”), met als enige vereiste een geldige identiteitskaart of een geldig paspoort. Hierbij geldt -voor rechtmatig verblijf in een andere lidstaat- niet meer de voorwaarde dat men beschikt over voldoende eigen bestaansmiddelen. Deze voorwaarde gold wel vóór de inwerkingtreding van de richtlijn 2004/38/EG. Bij het inwerkingtreden van deze richtlijn dreigde -zonder wijziging van de WWB- de situatie te ontstaan dat een burger van een andere EU-lidstaat vanaf de aanvang van zijn verblijf in Nederland een beroep op bijstand kon doen. Immers er was – op grond van Europese regelgeving- sprake van een rechtmatig verblijf in Nederland.

De EU-richtlijn maakt het voorts mogelijk dat een gastlidstaat het recht op bijstand in bepaalde gevallen niet toekent aan een Unieburger uit een andere EU-lidstaat en zijn familieleden die rechtmatig in de gastlidstaat verblijven (artikel 24, tweede lid). Het gaat om het verblijf gedurende de eerste drie maanden of gedurende een langere periode indien artikel 14, vierde lid, onder b, van de richtlijn van toepassing is, en om steun voor levensonderhoud aan andere personen dan werknemers of zelfstandigen en hun familieleden vóór de verwerving van het duurzame verblijfsrecht. Nederland heeft van de mogelijkheid om deze groep uit te sluiten van het recht op bijstand gebruikgemaakt, en daartoe een wijziging in artikel 11 WWB aangebracht.

De wijziging van artikel 11 WWB houdt in, dat geen recht op bijstand bestaat voor Unieburgers en hun familieleden die korter dan 3 maanden in het land verblijven, alsmede voor Unieburgers die als werkzoekende zich naar Nederland hebben begeven, die na 3 maanden nog geen werk hebben gevonden, doch aan wie langer verblijf als werkzoekende wordt toegestaan om reden dat zij een reële kans maken alsnog te worden aangesteld. EU-burgers die langer dan 3 maanden in Nederland willen verblijven, moeten zich na 3 maanden verblijf in laten schrijven bij de vreemdelingenadministratie van de IND. De gemeenten kunnen onder andere uit die administratie gegevens putten over de duur van het verblijf van een EU-burger hier te lande. Een EU-burger die zich niet heeft laten inschrijven, kan worden vermoed korter dan 3 maanden in Nederland te verblijven.

Door deze wijziging van artikel 11 WWB wordt dus voorkomen dat Unieburgers ook in de zogenaamde “vrije termijn” bijstandsrechten in Nederland kunnen claimen. Een extra aanleiding voor deze wijziging vormde de toetreding op 1 mei 2004 van een tiental staten tot de EU, waardoor landen met een zeer uiteenlopend niveau van sociale zekerheid deel zijn gaan uitmaken van de Unie.

Overigens blijft ten aanzien van de in Nederland economisch actieve Unieburger gelden dat hij ook in de eerste drie maanden van zijn verblijf in beginsel recht op aanvullende bijstand heeft, indien hij het merendeel van zijn inkomsten verkrijgt uit reële en daadwerkelijke arbeid én het inkomen dat hij daarmee verdient niet marginaal of bijkomstig is. Dit vloeit voort uit het EG-

recht. In het algemeen moet meer dan 50% van de betreffende bijstandsnorm worden verkregen uit arbeid. Indien bijvoorbeeld een Unieburger in Nederland gedurende 24 uur per week werkt en daarmee een inkomen verdient dat onder de voor hem of haar van toepassing zijnde bijstandsnorm ligt, dan is er in beginsel recht op aanvullende bijstand. Dit beroep op de openbare kas kan niet als reden voor verblijfsbeëindiging worden aangemerkt.

“Woonachtig zijn” in Nederland.

Naast de wijziging van artikel 11 WWB ten aanzien van de EU-burgers in de vrije termijn, is met deze wetwijziging tevens in de WWB verduidelijkt dat slechts personen die in Nederland woonachtig zijn (te onderscheiden van personen die zich slechts voor een tijdelijk doel in Nederland ophouden) bijstandgerechtigd zijn. Weliswaar vloeit dit indirect reeds voort uit artikel 40, eerste lid, van de WWB, doch het kabinet heeft dit ook expliciet tot uitdrukking willen brengen in het artikel dat de personele werkingssfeer van de WWB regelt.

Aanspraak op bijstand bestaat in beginsel alleen in geval een persoon in Nederland woonachtig is. Krachtens artikel 40 WWB bestaat dit bijstandsrecht jegens de gemeente alwaar de belanghebbende zijn woonplaats heeft. Dit woonplaatsvereiste is thans ook in artikel 11 van de WWB zelf opgenomen. Het doel ervan is om er geen enkele onduidelijkheid over te laten bestaan dat personen die zich slechts tijdelijk in Nederland ophouden in Nederland geen bijstandsanspraken kunnen doen gelden. Dit sluit aan bij de verantwoordelijkheidsverdeling die in internationaal verband gebruikelijk is, inhoudende dat de staat waar de betrokkene woonachtig is in principe verantwoordelijk is voor de basisinkomensvoorziening in geval hij niet over voldoende eigen bestaansmiddelen beschikt.

Met de term “woonplaats” in artikel 40 WWB wordt bedoeld op de plaats waar de belanghebbende zijn “woonstede” heeft als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van Boek 1 van het BW. Het begrip is synoniem aan het begrip “ingezetene”, zoals dat wordt gebruikt in het kader van de volksverzekeringen. Waar iemand woont, dient te worden beoordeeld op basis van de feitelijke omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert. Hieromtrent bestaat een omvangrijke jurisprudentie, zowel nationaal als internationaal. Voor de beantwoording van de vraag of iemand binnen Nederland woont, is van belang of er tussen de betrokkene en Nederland een persoonlijke band van duurzame aard bestaat. Hierbij moet worden vastgesteld of de betrokkene het middelpunt van zijn maatschappelijk leven in Nederland heeft.

Doorslaggevend is in welke mate betrokkene een juridische binding, een economische binding en een sociale binding met Nederland heeft. In sommige gevallen is één van deze bindingen zo sterk dat deze op zichzelf reeds tot ingezetenschap leidt. In andere gevallen is geen van deze bindingen op zichzelf beschouwd voldoende sterk om aan te kunnen nemen dat de belanghebbende zijn woonplaats in Nederland heeft, maar moet op grond van een complex van factoren worden vastgesteld of de betrokken persoon in Nederland zijn woonplaats heeft. Belangrijke factoren zijn in dit verband o.m., of de betrokkene in Nederland een permanente

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

woning heeft, of hij ook nog een woning buiten Nederland aanhoudt, waar zijn gezinsleden verblijven en of het doel waarvoor hij zich in Nederland ophoudt naar zijn aard al dan niet tijdelijk is. De duur van het verblijf is op zichzelf niet bepalend. Bij de beoordeling is tevens van belang of en in hoeverre er (nog) sprake is van binding met een ander land dan Nederland. In principe kan gesteld worden dat de band met Nederland sterker is naarmate de band met een ander land, zoals het land van herkomst, zwakker is. Uiteraard is de toetsing van het woonplaatsvereiste het meest precair op het moment dat iemand zijn woonplaats verlegt. In dit verband wordt ook gewezen naar de parlementaire geschiedenis van de totstandkoming van de wijziging van artikel 11 WWB. Daarin is expliciet het voorbeeld aan de orde, dat een Nederlander die na een aantal jaren verblijf in het buitenland berooid terugkeert in Nederland om zich vervolgens op een adres in Nederland te laten inschrijven, in beginsel recht op bijstand heeft. Omdat hij de Nederlandse nationaliteit bezit, is uiteraard niet de regelgeving inzake de vrije termijn van drie maanden op hem van toepassing.

Het is steeds aan de gemeente om, oordelende op basis van de feitelijke omstandigheden van het geval, tot een oordeel over het recht op bijstand te komen. Bij twijfel kan zonodig bij de Sociale verzekeringsbank (SVB) worden nagevraagd of deze de betrokken persoon als ingezetene verzekerd acht voor de volksverzekeringen.

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

Bijlage 14

NIEUWSBRIEF ONDERHOUDSTRAJECT VERDEELMODELLEN WWB

NUMMER 4, SEPTEMBER 2006

Bij de behandeling van de voorstellen voor de verdeelmodellen WWB voor 2006 heeft de Tweede Kamer gevraagd om permanent onderhoud van de verdeelmodellen. De staatssecretaris heeft dit toegezegd.

SZW heeft daarom in overleg met de VNG, Divosa en andere externe partijen (Raad voor Financiële Verhoudingen, onderzoekers, individuele gemeenten en departementen) in 2006 een onderhoudstraject ontwikkeld voor de verdeelmodellen 2007. Dit onderhoudstraject is in juni afgerond na de Kamerbehandeling over de voorstellen van Staatssecretaris van Hoof voor de verdeelmodellen 2007. Een en ander is vastgelegd in het Besluit WWB 2007 dat is gepubliceerd in het Staatsblad 2006 nr. 379, zie onder [Besluit WWB 2007](#).

Alle betrokken partijen (opdrachtgever, begeleidingscommissie en opdrachtnemers) willen de gemeenten graag informeren over de voortgang van het onderhoudstraject. Besloten is daarom met enige regelmaat een nieuwsbrief uit te sturen. Dit is de vierde nieuwsbrief, en tevens de **eerste nieuwsbrief over het onderhoudstraject voor de verdeelmodellen voor 2008**.

Doel van het onderhoud is de kwaliteit van de verdeelmodellen WWB te waarborgen en (zo mogelijk) te verbeteren. Het onderhoudstraject biedt gemeenten en parlement de garantie dat extreme uitkomsten van de verdeelmodellen onderzocht en bekeken worden, en dat de uitkomsten voor gemeenten herkenbaar zijn.

Het onderhoudstraject is een continu proces, waarbij van jaar op jaar bekeken wordt welke onderdelen van de verdeelmodellen onder de loep genomen moeten worden. Thans wordt een start gemaakt met het onderhoudstraject voor de verdeelmodellen 2008.

Het onderhoudstraject wordt begeleid door een werkgroep. In deze werkgroep zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd: Ministerie SZW, VNG, Divosa, een aantal individuele gemeenten, andere betrokken departementen, en verschillende experts.

In deze nieuwsbrief wordt uiteengezet wat de plannen zijn voor het onderhoudstraject voor de verdeelmodellen voor 2008. Binnenkort zal gestart worden met de uitvoering van het onderhoudstraject. Indien u hiervoor nog suggesties, opmerkingen of aanvullingen heeft, dan zijn deze van harte welkom. U kunt deze melden bij Ilse Claessens of Teun Eikelboom (SZW): eclaessens@minszw.nl teikelboom@minszw.nl

VERBETERMOGELIJKHEDEN VERDEELMODEL INKOMENSDEEL

Ook dit jaar zal nagegaan worden welke mogelijkheden er zijn om het verdeelmodel voor het Inkomensdeel verder te verbeteren. Verbetermogelijkheden worden telkens getoetst aan een aantal criteria. Een belangrijk toetsingscriterium is de stabiliteit van de verdeling.

Een onderdeel daarvan is om te bezien of de *kenmerken in het verdeelmodel* verbeterd kunnen worden, en op welke manier.

In 2007 bevat het verdeelmodel dezelfde 14 verdeelkenmerken als in 2006, namelijk:

Sociale en demografische structuur:

1. Lage inkomens 15-64 jaar (in % van de huishoudens van 15-64 jaar met inkomen)
2. Eénouderhuishoudens van 15-44 jaar (in % van huishoudens van 15-64 jaar)
3. Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: WAO, WAJONG en WAZ (in % van inwoners van 15-64 jaar)
4. Totaal allochtonen van 15-64 jaar (in % van alle inwoners van 15-64 jaar)
5. Laagopgeleiden 15-64 jaar (in % van inwoners van 15-64 jaar)

Centrumfunctie en stedelijkheid

6. Huurwoningen (in % van het totaal aantal woningen)
7. Relatief regionaal klantenpotentieel (regionaal klantenpotentieel in % van het aantal inwoners)
8. Inwoners stedelijk gebied (aantal inwoners in gebied met meer dan 1000 omgevingsadressen per vierkante kilometer, in % van het aantal inwoners)

Conjunctuur en economische structuur

9. Werkzame beroepsbevolking (in % van totale beroepsbevolking)
10. Banen handel en horeca in COROP-regio (in % totaal aantal banen COROP-regio)
11. Procentuele banengroei in COROP-regio
12. Aantal banen in COROP-regio in % van de beroepsbevolking in COROP-regio
13. Netto arbeidsparticipatie vrouwen in COROP-regio

Overig

14. Vaste voet per huishouden van 15-64 jaar

Tot nu toe zijn de volgende mogelijkheden voor verbetering van de kenmerken naar voren gebracht:

- Inwoners in een achterstandswijk: In het onderhoudstraject 2007 is de bruikbaarheid van deze variabele onderzocht, maar werd geconstateerd dat het bezwaar van deze variabele is dat deze voor een ander doel is ontwikkeld. Aanbevolen werd om na te gaan of deze definitie in een volgend onderhoudstraject kan worden geoptimaliseerd.
- Verslavingsproblematiek: Tussen verslavingsproblematiek en bijstandsafhankelijkheid bestaat een verband. Ook door individuele gemeenten is de aanwezigheid van instellingen voor verslavingszorg als oorzaak van hoge bijstandsafhankelijkheid genoemd.

- Kwalitatieve aansluiting op de arbeidsmarkt: Nagaan of aanpassing van de variabele banen handel en horeca zonder groothandel tot verbetering van de verdeling leidt.
- Werkloosheid: Nagaan of het opnemen variabele werklozen in het jaar t-1 tot verbetering van de verdeling leidt.
- Arbeidsongeschikten: In het onderhoudstraject 2007 is nagegaan of het vanwege wijzigingen in het stelsel van arbeidsongeschiktheid noodzakelijk is om de variabele arbeidsongeschiktheid in het verdeelmodel aan te passen. Alhoewel dit niet noodzakelijk werd bevonden is aanbevolen om in het onderhoudstraject 2008 opnieuw aandacht te besteden aan mogelijkheid van verfijning van deze maatstaf
- Industrieel verleden: Bij voorkeur dient de maatstaf gebaseerd te zijn op volkstelling 1960 of 1971. Hiervoor waren in het onderhoudstraject 2007 geen gegevens beschikbaar. Schaalniveau variabelen: Economische variabelen kunnen mogelijk worden geoptimaliseerd door deze niet op COROP-niveau te definiëren, maar op een wijze die vergelijkbaar is met het regionaal klantenpotentieel.
- Aantal studenten: In het onderhoudstraject 2007 bleek deze variabele in een aantal gemeenten een bijdrage te leveren aan de verbetering van de voorspelling van de uitgaven. Achtergrond is dat studenten met bijstandsgerechtigden concurreren om laagbetaalde (bij)banen.
- Krimp van het inwonertal: Ook deze variabele bleek (in het onderhoudstraject 2007) in een aantal gemeenten te leiden tot verbetering van de voorspelling van de uitgaven. Analyse van extreem scorende gemeenten (uitbijters-analyse).
- Treedt multicollineariteit op (meten de variabelen niet in belangrijke mate hetzelfde), en zo ja, welke invloed heeft dat?

Naast de analyses naar de kenmerken van het verdeelmodel, zullen ook andere analyses uitgevoerd worden, namelijk:

- Wat is het effect van het afschaffen van de compartimentering?
- Welke alternatieven zijn denkbaar voor de huidige verdeling voor kleine gemeenten op basis van historische kostenaandelen (bijvoorbeeld driejaarsgemiddelden)?
- Welke alternatieven zijn denkbaar voor de huidige verdeling op basis van historische kostenaandelen voor de budgetten 65-plussers?
- Wat is het effect van verschillende varianten van ex-ante inperking?
- Wat zijn de gevolgen van aanpassingen in het verdeelmodel op de individuele gemeentebudgetten?

Apart aandacht zal besteed worden aan de verdeelsystematiek voor *kleine gemeenten*. Daarbij zullen de mogelijkheden verkend worden om ook voor kleine gemeenten tot een meer objectieve verdeelsystematiek te komen.

Het onderzoek zal in het voorjaar 2007 afgerond worden.

Ons kenmerk INTERCOM/2006/71859

PLAUSIBILITEIT VERDEELMODEL INKOMENSDEEL

Voor de verdeelsystematiek WWB is inmiddels brede steun in de Tweede Kamer. De TK heeft wel aangegeven dat het van belang is blijvend de plausibiliteit te onderzoeken.

Inmiddels heeft Staatssecretaris van Hoof in een bestuurlijk overleg op 29 augustus met de VNG afgesproken om het plausibiliteitsonderzoek te richten op de vraag of de prestaties van gemeenten te relateren zijn aan de uitkomsten van het objectief verdeelmodel, en daarbij niet in te gaan op de wijze waarop die prestaties worden behaald. Dit noemen we een *verdiepingsonderzoek*. Met dit verdiepingsonderzoek wordt het bovendien mogelijk om aanknopingspunten te vinden voor verdere verbetering van het verdeelmodel.

Indicatoren voor de prestaties van gemeenten zijn dan bijvoorbeeld: volumereductie of kostenreductie.

Voordat met dit onderzoek gestart zal worden, wordt de opzet eerst nog doorgesproken in een expertmeeting.

Het onderzoek zal in het voorjaar 2007 afgerond worden.